

Sprawozdanie z I Sympozjum Sekcji Jaskry PTO, 16-18 kwietnia 1998 r., Wrocław

Utworzenie Sekcji Jaskry Polskiego Towarzystwa Okulistycznego zostało zainicjowane na Zebraniu Założycielskim w dniu 1 czerwca 1996 r. w Pułtusk. Przewodniczącą Zarządu została wybrana prof. dr hab. M. Hanna Niżankowska, a w skład Zarządu weszli: prof. dr hab. Janusz Czajkowski – wiceprzewodniczący, dr med. Anna Turno-Kręcicka – sekretarz, prof. dr hab. Olgierd Palacz – skarbnik oraz profesorowie: Krystyna Czechowicz-Janicka, Bronisława Koraszewska-Matuszewska, Krystyna Pecold i Jerzy Szaflik – członkowie Zarządu.

W dniach 16-18 kwietnia 1998 r. zostało zorganizowane we Wrocławiu I Sympozjum Jaskry. Jego założenia to:

- 1) przekazanie jak największej liczbie okulistów informacji o postępie, jaki osiągnięto w ostatnich kilkunastu latach w zakresie wiedzy o wieloczynnikowym patomechanizmie jaskry pierwotnej z otwartym kątem przesączania, a zwłaszcza jaskry z normalnym ciśnieniem wewnątrzokowym, jak również postępu w dziedzinie diagnostyki i leczenia tych chorób,
- 2) umożliwienie wymiany naukowych i klinicznych doświadczeń między polskimi a zagranicznymi badaczami oraz lekarzami-praktykami.

O tym, jak ważnym problemem w codziennej praktyce okulistycznej są zagadnienia związane z rozpoznawaniem i leczeniem jaskry, świadczyła liczba uczestników Sympozjum. Wzięło w nim udział ponad 850 okulistów, których zgłoszenia napłynęły w określonym przez organizatorów terminie, tj. do 31 stycznia br. – w tym bardzo znaczna liczba lekarzy pierwszego kontaktu okulistycznego. Liczne zgłoszenia napływające po ww. terminie nie mogły być już przyjmowane, ponieważ widownia Teatru Polskiego we Wrocławiu, w którym toczyły się obrady, liczyła 710 miejsc, a organizatorzy mogli zapewnić jedynie 120 dodatkowych miejsc w Sali Prób, w której musiał być realizowany przekaz za pośrednictwem toru wizyjnego.

W dniu poprzedzającym zasadnicze obrady, tj. 16 kwietnia 1998 r., odbyły się cztery kursy:

- 1) „Jaskra dziecięca: rozpoznawanie, leczenie, rehabilitacja” – prowadzony przez prof. dr hab. Janusza Czajkowskiego i prof. dr hab. Bronisławę Koraszewską-Matuszewska,
- 2) „Leczenie zachowawcze a leczenie operacyjne w jaskrze pierwotnej” – prowadzony przez prof. dr hab. Krystynę Czechowicz-Janicką i prof. dr hab. Jerzego Szaflika,
- 3) „Postępowanie operacyjne w szczególnie trudnych przypadkach jaskry” – prowadzony przez prof. dr hab. Ariadnę Gierkę-Łapińską i doc. dr hab. Andrzeja Szymańskiego,
- 4) „Zabiegi laserowe w jaskrze” – prowadzony przez prof. dr hab. Olgierda Palacza i prof. dr hab. Krystynę Pecold.

Kursom tym towarzyszyło ogromne zainteresowanie, a liczba uczestników, pragnących zapoznać się z poszczególnymi tematami, dochodziła do 300 osób.

Jaskra stanowi obecnie pasjonujące pole badań naukowych, które pozwala na wykorzystanie szerokiego wachlarza możliwości technicznych – od coraz bardziej precyzyjnych metod śledzenia zmian w grubości warstwy włókien nerwo-

Ryc. 1. Prezydium I Sesji „Jaskra normalnego ciśnienia – problemy diagnostyczne”. Od lewej siedzą: prof. J. Flammer (Bazylea, Szwajcaria), prof. K. Pecold (Poznań), prof. G.K. Krieglstein (Kolonia, Niemcy) i prof. A. Gierek-Łapińska (Katowice)

Ryc. 2. Prezydium II Sesji „Diagnostyka jaskry”. Od lewej siedzą: prof. C.E. Traverso (Genua, Włochy), prof. H.C. Geijssen (Amsterdam, Holandia), prof. O. Palacz (Szczecin) i prof. B. Koraszewska-Matuszewska (Katowice)

wych i topografii tarczy nerwu wzrokowego oraz subtelnych metod badania mikrokrążenia w tylnym odcinku oka, poprzez badania funkcji wzroku coraz bardziej usprawnianymi metodami psychofizycznymi i elektrofizjologicznymi – do badań z zakresu genetyki molekularnej i biochemii. Trudno się zatem dziwić, że na Sympozjum napłynęło sto kilkudziesiąt prac naukowych. Oprócz opracowań ze wszystkich polskich ośrodków akademickich wpłynęło także 28 referatów dziewiętnastu zaproszonych prelegentów z europejskich i pozaeuropejskich ośrodków badań nad jaskrą. Wśród gości zagranicznych byli m.in.: z Holandii – prof. E.L. Greve – prezydent Europejskiego Towarzystwa Jaskrowego, oraz prof. H.C. Geijssen, z Anglii – R.A. Hitchings – prezydent-elekt Europejskiego Towarzystwa Jaskrowego, a także J.J. Kański, J. McAllister i P.H. Rosen, z Niemiec – prof. G.K. Krieglstein – wiceprezydent Europejskiego Towarzystwa Jaskrowego.

Ryc. 3. Prezydium III Sesji „Etiopatogeneza jaskry”. Od lewej siedzą: prof. J. Flammer (Bazylea, Szwajcaria), prof. G.L. Spaeth (Filadelfia, USA), prof. K. Czechowicz-Janicka (Warszawa) i prof. A. Fryczkowski (Warszawa)

Ryc. 4. Prezydium VII Sesji „Postępy chirurgii jaskry – Operacje setonowe. Laseroterapia”. Od lewej siedzą: dr A. Mermoud (Lodz, Szwajcaria), dr P.H. Rosen (Oxford, Anglia), doc. W. Romaniuk (Sosnowiec), prof. A. Stankiewicz (Białystok)

Ryc. 5. Prowadzący I Sesję Plakatową prof. Stefan Pojda (Bytom) i doc. Danuta Karczewicz (Szczecin). Plakat prezentuje lek. med. Joanna Chelstowska (Wrocław)

oraz profesorowie J.B. Jonas, O. Arend, L.E. Pillunat, K.-G. Schmidt, H. Mietz oraz K.U. Bartz-Schmidt, ze Szwajcarii – prof. J. Flammer, dr S. Orgul oraz dr A. Mermoud, z Francji – dr C.-A. Ubau, a z Włoch – prof. C.E. Traverso – skarbnik Europejskiego Towarzystwa Jaskrowego, a ze Stanów Zjednoczonych – G.L. Spaeth.

Wysoka jakość nadesłanych prac nie pozwalała ani na ograniczenie liczby prezentacji, ani na drastyczne skrócenie ich czasu, bez umniejszania wartości naukowej i dydaktycznej poszczególnych wystąpień. W ciągu dwóch dni obrad

Ryc. 6. Zdjęcie z jednego ze spotkań towarzyskich, dowodzące, że PT Kronikarz „Kliniki Ocznej” nie powinien skarżyć się na ich nieatrakcyjność...

z trudem udało się zmieścić bardzo bogaty program 65 referatów, zgrupowanych w 8 sesjach tematycznych:

- Jaskra normalnego ciśnienia – problemy diagnostyczne,
 - Diagnostyka jaskry,
 - Etiopatogeneza jaskry,
 - Farmakologiczne leczenie w jaskrze – część I i II,
 - Postępy w chirurgii jaskry i monitorowanie jej wyników,
 - Postępy w chirurgii jaskry: operacje setonowe. Laseroterapia,
 - Szczególne problemy jaskry: I. Jaskra dziecięca i młodzieńcza, II. Jaskra złuszczeniowa i neowaskularyzacyjna.
- Na dwóch sesjach plakatowych zostały omówione cztery grupy zagadnień przedstawionych na 50 posterach:
- Zagadnienia epidemiologiczne i diagnostyczne jaskry,
 - Zmiany morfologiczne i funkcjonalne struktur tkankowych w jaskrze,
 - Jaskra wtórna,
 - Chirurgia i laseroterapia w jaskrze.

Dzięki doskonałemu przygotowaniu wszystkich referatów – nie tylko pod względem merytorycznym i formalnym, ale także pod względem przestrzegania przewidzianego czasu ich prezentacji – w żadnej sesji nie zostały przekroczone ramy czasowe. Bardzo bogaty program merytoryczny udało się zrealizować zgodnie z założeniami i bez opóźnień, a co więcej – mimo wyczerpującego tempa – przy stałym pełnym audytorium.

Sympozjum osiągnęło zakładane cele. Okuliści zajmujący się głównie praktyką ambulatoryjną wynieśli z niego wiele ważnych i świetnie przedstawionych wskazówek diagnostycznych oraz terapeutycznych, a także ogólny pogląd na strategię leczenia jaskry. Lekarze zajmujący się chirurgią także znaleźli na nim interesujące i świetnie zilustrowane filmy o nowych metodach operacyjnych. Badacze – oprócz satysfakcji odniesionej z przedstawiania własnych rezultatów – odnaleźli z pewnością w wymianie myśli nowe źródła inspiracji naukowej. Goście zagraniczni mieli okazję dokładniej i szerzej poznać polskie środowisko okulistyczne i jego dorobek. Zarówno publicznie, jak i prywatnie chwalono poziom merytoryczny i metodologiczny polskich prezentacji, a szczególnie zaangażowanie młodych badaczy, których wiedza i entuzjazm wzbudzała szczerzy podziw w przedstawicieli spokojnie od dziesięcioleci pracujących centrów badawczych, którym obce są niedostatki finansowe i aparaturowe.

Nie bez znaczenia były także kontakty osobiste i okazje do mniej formalnych spotkań – dużych, mniejszych i całkiem prywatnych, bez których wszelkie wspomnienia ze zjazdów i spotkań naukowych byłyby tak suche, że z trudem zostawałyby w pamięci.

Marja Hanna Niżankowska

Katedra i Klinika Okulistyki AM we Wrocławiu